

Barn- och utbildningsnämnden

Riktlinjer för systematisk tillsyn av fristående förskolor, vissa fritidshem samt annan pedagogisk verksamhet i enskild regi

Bun/2019:557 690

1 INLEDNING

I enlighet med skollagen (2010:800) 26 kap. 4, 6-16, 18 §§ har kommunen tillsynen över fristående förskolor, vissa fritidshem och pedagogisk omsorg. Syftet med Jönköpings kommuns tillsyn är att säkerställa att kraven i skollagen efterlevs. Bedömningar görs av hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen enligt Läroplan för förskolan (Lpfö 18, reviderad 2018), Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11, reviderad 2018) samt tillämpliga lagar och förordningar. För att utöva tillsynen har kommunen rätt att på plats granska verksamheten och rätt att få tillträde till de lokaler och andra utrymmen som används i verksamheten. Den enskilda huvudmannen är skyldig att på begäran lämna upplysningar, handlingar och annat material som behövs för tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden som är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn får den utbildning och omsorg som de har rätt till enligt nationella bestämmelser.

A. ALLMÄNNA FÖRUTSÄTTNINGAR

a)

Barngruppens sammansättning och personaltäthet

Barnens arbetsmiljö och lokalernas ändamålsenlighet och utrustning

Personalens kompetens och utveckling

b)

Undervisningsansvar för förskollärare och lärare i fritidshem (gäller endast vid tillsyn av fristående förskolor samt vissa fritidshem).

B. STYRNING OCH LEDNING OCH DOKUMENTATION

Enhetens organisation samt styrning och ledning

Ägar- och ledningsprövning (gäller endast vid tillsyn av fristående förskolor samt vissa fritidshem).

Dokumenterad uppföljning, utvärdering och utveckling

Måluppfyllelse och resultat

C. MÅL OCH RIKTLINJER – PEDAGOGISK VERKSAMHET

Normer och värden

Utveckling och lärande

Inflytande och delaktighet

Samverkan mellan hemmen och andra verksamhetsformer.

2 UNDANTAG FRÅN KOMMUNENS TILLSYNSANSVAR

Kommunen har enligt skollagen 26 kap. 4 § 2 st. inte tillsyn över att bestämmelserna följs avseende att åtgärder vidtas i fall av kränkande behandling (skollagens 6 kap.) Detta är en uppgift för Skolinspektionen.

3 KOMMUNENS RUTINER

Utsedd person som svarar för tillsynen granskar regelbundet de fristående verksamheterna i kommunen. Detta görs med ett intervall på ca tre år. Den tid som förflyter mellan två tillsynsbesök kan variera mellan de olika fristående verksamheterna. Tillsynen genomförs som ett besök i respektive verksamhet. En planering av vilka enheter som ska besökas skickas ut senast en månad före besöket till de berörda enheterna och genomförs då ordinarie verksamhet pågår. Utöver planerade tillsynsbesök, kan besök göras om särskilda skäl påkallar detta.

4 GENOMFÖRANDE

Tillsynsbesöket avser en genomgång av följande avseende respektive enhet:

- Ekonomisk ställning
- Observationer i verksamheten
- Samtal med rektor, förskollärare/lärare i fritidshem/personal inom pedagogisk omsorg och representant för huvudmannen
- Genomgång av dokument som har lämnats till utbildningsförvaltningen:
 - analys av huvudmannens systematiska kvalitetsarbete samt resultatbilden

Aktuella dokument ska delges aktuell person som svarar för tillsynen senast två veckor före besöket.

5 RAPPORTERING AV TILLSYVEN

Utifrån tillsynsbesöket skrivs en tillsynsrapport. Den fristående verksamheten ges möjlighet att sakgranska rapporten innan den färdigställs. Det aktuella årets tillsynsbesök redovisas för barn- och utbildningsnämnden i juni och december.

6 INGRIPANDE ÅTGÄRDER

Om det inom ramen för tillsynen framkommer att den fristående verksamheten inte uppfyller de krav som följer av lag och föreskrifter för verksamheten ska kommunen ingripa så att påtalade brister åtgärdas. Skollagens 26 kap. 10-16, 18 och 27 §§ reglerar kommunens möjligheter till ingripande vid överträdelser, enligt följande:

Föreläggande (10 §)

Om den granskade verksamheten inte uppfyller de villkor som gäller för godkännande och/eller rätt till bidrag ska huvudmannen föreläggas att åtgärda bristerna. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart och ska ange de åtgärder som kommunen anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna samt tidpunkt för när bristerna senast ska vara avhjälpna.

Anmärkning (11 §)

Om det vid tillsynen framkommer överträdelser som är mindre allvarliga kan kommunen rikta anmärkning mot huvudmannen. Anmärkningen ska förenas med tillägg om att överträdelser ska rättas till. Om överträdelser kvarstår vid framtida tillsyn ska huvudmannen föreläggas att vidta nödvändig åtgärd.

Avstående från ingripande (12 §)

Kommunen kan avstå från att ingripa om överträdelserna är ringa och huvudmannen snabbt vidtar nödvändiga rättelser eller om det med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande.

Tillfälligt verksamhetsförbud (18 §)

Om det är sannolikt att ett beslut om återkallelse enligt 13 § eller ett beslut om statliga åtgärder för rättelse enligt 17 § kommer att fattas, och beslutet inte kan avvakts med hänsyn till allvarlig risk för barnens och elevernas hälsa eller säkerhet eller av någon annan särskild anledning, får tillsynsmyndigheten förbjuda huvudmannen att tills vidare, helt eller delvis driva verksamheten vidare. Beslut enligt första stycket gäller omedelbart, om inte annat beslutas och får gälla i högst sex månader.

Beslut

Beslut om föreläggande, anmärkning eller beslut om att avstå från ingripande fattas enligt gällande delegationsordning av utbildningsdirektören. Beslut om att återkalla ett godkännande eller beslut om rätt till bidrag om ett föreläggande inte har följts och missförhållandet är allvarligt fattas av barn- och utbildningsnämnden.

Barn- och utbildningsnämnden ska också återkalla ett godkännande om huvudmannen inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande enligt skollagens 2 kap. 5 §.